

KAMILA SOŁTYSIK-MATŁOSZ

PODRÓŻ PACHNĄCA POMARAŃCZĄ

CZYLI CITY BREAK W WALENCJI

SPIS TREŚCI

Wstęp	5
Dlaczego podróż do Walencji to dobry pomysł?	7
Krótko o historii miasta	9
Czy każdy termin jest dobry, by odwiedzić Walencję?	13
Jak poruszać się po mieście?	15
Gdzie i jak parkować w Walencji?	18
Jak dostać się z lotniska do centrum?	22
Karta Turystyczna	25
Co zobaczyć w kilka dni?	26
Ciudad de las Artes y las Ciencias – „Dzielnica Przyszłości”	27
Oceanogràfic – największe oceanarium w Europie	31
Museo de las Ciencias – interaktywne muzeum nauki	33
Jardín del Turia – zielone płuca Walencji	35
Palau de la Música – pałac dźwięku i harmonii	37
Mosty – łączniki historii i nowoczesności	38

Parque de Cabecera – malownicze jezioro w środku miasta	40
Bioparc – szybka podróż do Afryki	42
Jardín de Monforte – najbardziej romantyczny ogród	44
Plaza del Ayuntamiento – piękny plac ratuszowy	46
Plaza de la Virgen – serce Walencji	49
Katedra i El Miguelete – zabytki kultury i architektury	51
Basílica de la Virgen de los Desamparados – świątynia patronki miasta	54
Lonja de la Seda – świadectwo potęgi Walencji	56
Barrio del Carmen – najbardziej znana dzielnica	58
Torres de Serranos – dawna brama wjazdowa	60
Torres de Quart – średniowieczne wieże obronne	61
Iglesia de San Nicolás – „Kaplica Sykstyńska” Walencji	63
Mercado Central – targowisko smaków i tradycji	65
Mercado de Colón – kulinarna dusza miasta	66
Museo Fallero – muzeum niezwykłego festiwalu	68
Palacio del Marqués de Dos Aguas – pałac pełen przepychu	70
Plaza Redonda – placyk uwielbiany przez turystów	71
Estación del Norte – wyjątkowy dworzec kolejowy	72
Puerta del Mar – symbol trudnej przeszłości	73
Teatro Principal – najstarszy teatr w Walencji	75
Ruzafa – dzielnica artystów	75
Cabanyal – dzielnica o tradycjach rybackich	77
Playa de la Malvarrosa – idealna śródziemnomorska plaża	79
Puerto de Valencia – port komunikacyjny i handlowy	80
Marina Real – tętniące życiem nabrzeże	81
Parque Central – wielofunkcyjna przestrzeń rekreacyjna	84
Jardín Botánico – ogród botaniczny o długiej historii	85

Jardines del Real – dawne ogrody królewskie	86
Museo de Historia de Valencia – podróż przez epoki	87
Museo de Bellas Artes – skarbnica sztuki hiszpańskiej	88
Centro Arqueológico de L'Almoina – archeologiczne dziedzictwo miasta	89
Palació de Cervelló – dawna rezydencja królów	90
Plaza de Toros – kontrowersyjny obiekt na mapie Walencji	90
Basílica del Sagrado Corazón de Jesús – bazylika w dzielnicy El Carmen	92
Iglesia de Santa Catalina – gotycki kościół z barokową dzwonnica	94
Iglesia de San Martin y San Antonio – ważny zabytek religijny	95
Iglesia de San Juan de la Cruz – barokowa świątynia sztuki i wiary	96
Iglesia San Juan del Hospital – piękno architektonicznego eklektyzmu	98
Iglesia de los Santos Juanes – barokowe arcydzieło sakralne	99
Colegio Corpus Christi – zabytkowe seminarium i jego dziedzictwo	101
Monasterio de San Miguel de los Reyes – majestatyczny kompleks klasztorny	103
Convento de Santo Domingo – dominikański klasztor gotycko - barokowy	104
Playa Alboraya – popularna i dobrze skomunikowana plaża	105
Playa del Cabanyal – wymarzone miejsce nad brzegiem morza	106
Playa del Pinedo – plaża w sąsiedztwie Parku Naturalnego	107
Casa Judía – ciekawy budynek w stylu art déco	108
Casa-Museo Blasco Ibáñez – muzeum twórczości znanego pisarza i polityka ..	109
Casa de les Roques – muzeum obchodów Bożego Ciała	110
Palau dels Borja – dziedzictwo rodu Borja (Borgiów)	110
L'Albufera y L'Horta – wyjątkowe miejsca za miastem	112
Szczególne miejsca w prowincji Walencja	113

Z dzieckiem w Walencji 117

Park Guliwer – plac zabaw z krainy fantazji	117
---	-----

Museo L'Iber – muzeum żołnierzyków	118
Hocus Pocus – tajemniczy zakątek Harrego Pottera	118
Punkty widokowe	120
Nie tylko Paryż dla zakochanych	123
Spacer po Jardín del Turia	123
Romantyczna kolacja w dzielnicy El Carmen	124
Zachód słońca na plaży Malvarrosa	124
Wycieczka łodzią po Albufera	124
Nocna Walencja	125
Co zjeść w Walencji?	127
Gdzie zjeść w Walencji?	133
Lokalne święta i fiesty	142
Co na pamiątkę?	150
Przydatne linki	153
Zakończenie	155
Dodatek: Walencja w 3 dni:	156

2

DLACZEGO PODRÓŻ DO WALENCJI TO DOBRY POMYSŁ?

Walencja, położona na wybrzeżu Morza Śródziemnego, to jedno z najbardziej urokliwych miast Hiszpanii. Historia, która sięga ponad 2 tysiące lat wstecz, fascynujące dziedzictwo kulturowe oraz architektoniczne, a do tego doskonałe warunki klimatyczne i krajobrazowe czynią z niej idealny cel podróży.

Czy w takim mieście jak Walencja można w ogóle się nudzić? Z pewnością byłoby to ogromne wyzwanie, dlatego z czystym sercem polecam Ci ten kierunek na mały (lub większy) city break.

Musisz wiedzieć, iż Walencja jest trzecim co do liczby mieszkańców miastem w kraju, który co roku przyciąga ok. 1,8 mln turystów. To, co jest niewątpliwą zaletą Walencji to jej wszechstronność i fakt, że łatwo dopasować tu odpoczynek pod własne upodobania. Z jednej strony możesz skorzystać z rozbudowanej oferty kulturalnej czy gastronomicznej miasta, z drugiej zaś zdecydować się na odprężający chill nad brzegiem morza. Na wyciągnięcie ręki masz przepiękne parki lub ogrody, ale również bogate życie nocne.

Jestem przekonana, że Walencja będzie trafionym kierunkiem dla rodzin z dziećmi, zakochanych par, przyjaciół czy osób podróżujących w pojedynkę. Znajdziesz tu bowiem:

- doskonały klimat, który pozwoli Ci cieszyć się każdą atrakcją i każdym odwiedzionym

Jak dostać się z lotniska do centrum?

Jeśli nie planujesz wynajmu samochodu ani korzystania z taksówki, do centrum dotrzesz metrem lub autobusem. Odległość od portu lotniczego do historycznej części miasta wynosi ok. 8 km.

Metrem

Lotnisko w Walencji jest połączone z centrum miasta za pomocą metra. Znajdują się tam dwie linie metra: linia 3 (czerwona) i linia 5 (zielona).

Gdzie wsiąść:

Stacja metra znajduje się na poziomie -1 terminala lotniska. Kieruj się znakami z napisem *Metro* po opuszczeniu strefy przylotów.

Trasy i stacje docelowe:

Linia 3 (czerwona): Linia ta kursuje z lotniska do stacji Rafelbunyoł, przejeżdżając przez centrum miasta. Ważne stacje w centrum to:

- Xàtiva (blisko głównego dworca kolejowego Valencia Nord)
- Colón (centrum handlowe i kulturalne)

Linia 5 (zielona): Linia ta kursuje z lotniska do stacji Marítim-Serrería, przejeżdżając przez centrum miasta. Ważne stacje w centrum to:

- Xàtiva
- Colón
- Alameda (blisko Ciudad de las Artes y las Ciencias)

Czas przejazdu:

Przejazd z lotniska do centrum miasta (np. stacja Xàtiva lub Colón) zajmuje około 20-25

Oceanogràfic

To największe oceanarium w Europie, podzielone na odrębne strefy i budynki reprezentujące różne środowiska morskie. Są to między innymi takie ekosystemy jak Arktyka, Antarktyda, Morze Śródziemne, Morze Czerwone. Oceanarium to dom dla ponad 45 tysięcy zwierząt z 500 różnych gatunków. Są tu rekiny, delfiny, pingwiny i białuchy.

Palau de les Arts Reina Sofía

Jest to opera i siedziba walenckiej orkiestry symfonicznej (a dokładnie *Orquestra de la Comunitat Valenciana*), miejsce licznych spektakli teatralnych oraz koncertów. Obiekt przypomina wyglądem statek kosmiczny, a jego niezwykła akustyka i nowoczesny design przyciągają miłośników muzyki z całego świata.

Mosty – łączniki historii i nowoczesności

Stare koryto rzeki przecina 18 mostów. Połowa z nich została zbudowana po 1960 r. Spacerując po Ogrodach Turii, zwróć uwagę przede wszystkim na:

Puente del Mar

Pierwsze wzmianki o prymitywnym drewnianym moście pochodzą z 1425 roku. Jednak solidniejszy most kamienny zastąpił ów drewniany pod koniec XVI wieku. Niegdyś Puente del Mar był mostem drogowym, by ostatecznie stać się mostem pieszym, łączącym centrum miasta z ogrodami Jardín del Turia. Charakteryzuje się on barokowymi figurami świętych oraz kamiennymi balustradami, które dodają mu historycznego uroku. Puente del Mar jest jednym z najstarszych i najbardziej malowniczych mostów w Walencji, który wyróżnia prawdziwy kunszt artystyczny.

Puente del Real

Puente del Real to jeden z najstarszych mostów w Walencji, którego historia sięga XVI wieku. Obecna kamienna konstrukcja pochodzi z 1595 roku i została zbudowana po

łabędzia bądź flaminga.

Park zajmuje powierzchnię około 330 tysięcy m², co czyni go jednym z największych parków miejskich w Walencji. Spotkasz tu liczne ścieżki spacerowe i rowerowe, place zabaw i otwarte przestrzenie, jak choćby zadbane trawniki, które zachęcają, by przysiąść na moment z kocykiem. Obok jeziora jest ponadto Tapas Bar, gdzie odpoczniesz i wypijesz coś orzeźwiającego.

Jednym z głównych atutów Parque de Cabecera jest bogactwo zieleni. Różnorodność drzew, krzewów i kwiatów tworzy przyjemne, relaksujące otoczenie. Miejsce to jest również domem dla wielu gatunków ptaków i innych zwierząt, jak choćby żółwi wodnych (wypatrzenie ich nie będzie trudne!).

W północnej części parku znajduje się Bioparc: i właśnie o nim Ci teraz opowiem.

Calle Guillén de Castro i Quart.

Torres de Quart zostały zbudowane w latach 1441-1460 przez Pere Bonfilla przy współpracy z Francescem Baldomarem i Pere Compte. Stanowiły one część średniowiecznych murów obronnych i jedną z głównych bram wejściowych do miasta²⁷. Wieże zawdzięczają swą nazwę faktowi, iż znajdowały się przy drodze prowadzącej z centrum miasta, do miasteczka Cuart de Poblet.

Obiekt pełnił niegdyś kluczową rolę obronną i przetrwał wiele wojen. Jego solidna konstrukcja składa się z dwóch potężnych, półcyldrycznych wież z krenelażową górą, połączonych centralnym korpusem z bramą. Budowla posiada kilka poziomów, a grube mury i wąskie strzelnice świadczą o jej pierwotnym militarnym przeznaczeniu. Wieże pozbawione są właściwie jakichkolwiek dekoracji i utrzymane są w stylu późnego gotyku walenckiego.

Zwiedzając Torres de Quart, zwróć uwagę na liczne ślady po kulach armatnich widoczne na fasadzie. Pochodzą one z okresu oblężenia miasta przez wojska napoleońskie w 1808 roku, co przypomina o ciekawej, choć burzliwej historii. Wieże były również świadkami innych ważnych wydarzeń historycznych, takich jak wojna domowa w Hiszpanii w latach 1936-1939, podczas której służyły jako schronienie.

Odchodząc od roli, jaką przez wieki odgrywał obiekt, warto w tym miejscu wspomnieć o pewnej zaskakującej ciekawostce. Otóż dziury w fasadzie wież, które powstały w wyniku

²⁷ Innymi bramami wejściowymi do miasta były bramy San Vicente na południu oraz Puerta del Mar na wschodzie (i w kierunku portu). Zniknęły one jednak w XIX w. wraz z resztą muru otaczającego stare miasto. Stało się to na mocy rozkazu tymczasowego gubernatora cywilnego Cirilo Amorósa, pod pretekstem powiększenia miasta, poprawy warunków życia czy też zapewnienia pracy bezrobotnym.

Basílica del Sagrado Corazón de Jesús – bazylika w dzielnicy El Carmen

Bazylika Najświętszego Serca Jezusowego w Walencji (hiszp. Basílica del Sagrado Corazón de Jesús) to imponująca świątynia katolicka znajdująca się w dzielnicy El Carmen w odległości krótkiego spaceru od kluczowych zabytków miasta, takich jak katedra, Mercado Central bądź Lonja de la Seda.

Pierwotny kościół zbudowany w 1595 roku w stylu barokowym został zniszczony w 1868 roku podczas rewolucji znanej jako *La Gloriosa*. Nowa świątynia została zbudowana w 1885 roku według planów architekta Joaquína Maríi Beldy Ibáñeza⁴⁷. Pod koniec 2019 roku kościół Najświętszego Serca Pana Jezusa został podniesiony do rangi bazyliki i od tego czasu posiada taki status wraz z Bazyliką Matki Boskiej Opuszczonych, Katedrą Walencką i Bazyliką San Vicente Ferrer⁴⁸.

Bazylika, zaprojektowana w stylu barokowym, charakteryzuje się bogato zdobionym

47 Architekt zachował organizację przestrzenną dawnego kościoła, wykorzystał fundamenty, przekształcił jednak elementy zewnętrzne.

48 Poza miastem, ale w obrębie diecezji, status bazyliki posiada parafia San Jaime Apóstol w Algemesí oraz kolegiata Santa María w Xàtiva. W sumie jest to sześć bazylik w diecezji Walencji.

Z DZIECKIEM W WALENCJI

Walencja ma tyle pięknych miejsc, że na pewno nie zabraknie Ci pomysłu na spędzenie rodzinnego czasu. Poza oczywistymi spacerami po malowniczych parkach, ogrodach czy plażach, koniecznie pójdz z dziećmi do oceanarium i Bioparcu. Poświęćcie też kilka godzin na odwiedzinę w L'Hemisfèric i w Muzeum Nauki. W Parque de Cabecera popływajcie na łabędziu albo kaczce, czyli rowerkach wodnych, które na pewno spodoba się dzieciom. Możecie też wypożyczyć rowery i pośmigać po Ogrodach Turii – a tam znajdziecie tyle placów zabaw i miejsc piknikowych, ile dusza zapagnie!

Myślę, że zabranie najmłodszych do miejsca takiego jak Museo Fallero także wzbudzi prawdziwe zainteresowanie. Właściwie dochodzę do wniosku, iż wiele miejsc w Walencji jest uniwersalnych, przez co spodoba się zarówno dorosłym, jak i dzieciom. Odsyłam też do kilku miejsc, które warto rozważyć w swoim planie, jeśli planujesz rodzinną wycieczkę.

Park Guliwer – plac zabaw z krainy fantazji

Park zabaw Guliwer w Walencji, znany jako Parque Gulliver, to niezwykle miejsce dla dzieci, zlokalizowane w Ogrodach Turii. Otwarto je w 2003 roku, a główną atrakcją jest ogromna rzeźba przedstawiająca Guliwera pełniącą rolę placu zabaw. Dzieci mogą wspinać się, zjeżdżać i bawić na różnorodnych strukturach wkomponowanych w rzeźbę,

CO ZJEŚĆ W WALENCJI?

Nie zapominaj, iż Walencja to nie tylko piękne widoki i zabytki, ale także wyjątkowa kuchnia, która zachwyca smakiem i różnorodnością. Oto kilka typowych lokalnych dań i napojów, które warto spróbować podczas wizyty:

Paella Valenciana

Paella to najsłynniejsze danie Walencji, a jej tradycyjna wersja, *paella valenciana*, jest przygotowywana z ryżu, kurczaka, królika, zielonej fasolki (*judías verdes*) i białej fasoli (*garrofón*). Dodaje się także szafran, który nadaje potrawie charakterystyczny złoty kolor, oraz różnorodne przyprawy. *Paella* jest przyrządzana na dużej, płaskiej patelni i podawana prosto z niej, co pozwala na zachowanie pełnego aromatu. To danie to *must try* podczas pobytu w Walencji.

CO NA PAMIĄTKĘ?

Walencja to miasto o bogatej kulturze, tradycjach i sztuce. Oto kilka propozycji tego, co kupić, by przywieźć ze sobą jej kawałek.

Ceramika i Azulejos

Walencja jest znana z pięknej, ręcznie robionej ceramiki, zwłaszcza z regionu Manises, położonego pod miastem. Tamtejsza ceramika jest wyjątkowa, dzięki charakterystycznym wzorom inspirowanym motywami roślinnymi i geometrycznymi, często w intensywnych kolorach, takich jak niebieski, żółty czy zielony. Można tu znaleźć zarówno pojedyncze kafelki, jak i całe zestawy talerzy, misek czy filiżanek, które doskonale nadają się na elegancką pamiątkę. Warto jednak zaznaczyć, że choć kafelki *azulejos* są w regionie Walencji popularne to ich produkcja jest bardziej charakterystyczna dla Andaluzji i Portugalii¹.

Horchata i Fartony

Horchata to tradycyjny, orzeźwiający napój, przygotowywany z bulw rośliny *chufa* (czyli cibory jadalnej), charakterystyczny dla regionu Walencji. Możesz kupić butelkowaną *hor-*

¹ *Azulejos* zobaczysz ponadto w krajach takich jak Maroko lub Turcja.